

беручи рівночасно за увагу окружене та чинники природи серед яких людство розвивалось.

Коли знова возьмемо під розувагу час, в котрім живемо і спітаємо, чому оден є щасливішим від другого, то на се відповідь легка і не далеко за нею треба шукати. Розуміється і тут треба брати під розувагу окруженя хотя теперішнім часом ми можемо до певної міри окруженя перемогти.

Ми кажемо, що коли чоловік бідний і темний, то се його власна вина, але, я не можу сего признати доти, доки не розсліжу сі питання: Чи предки такого чоловіка були тверезо та гігієнічно виховані? Чи вели вони нормальне життя? Як сей чоловік народився? Чи дали ему ролічні чисті житі та чи виховували его хоч трохи розумно? А дальше: Хто були его учителі?

Коли хто відповість афірмативно, то і я скажу, що чоловік-нуждар є сам виною своєї нужди; але коли мої питання будуть заперечені, тоді я скажу, що неудача в житті чоловіка є виною его предків, родичів, окруженя і цілі суспільності, або бодай єї частини.

Тому задачею родичів та учителів є направити і удоцконалити розвій дитину. Задачею родичів є виховати і розвинути дитину тілесно і морально, а задачею учителя є своїм вихованем та науковою забезпечити на будуче добробит людині. Не штука дитину виховати або розвинути тілесно, але велика штука дати сі направляти в житті. Може і богато ми вимагаємо від учителів, однак я бі нічого більше не хотів тільки, щоби учитель потрафив викликати в дитині заінтересоване до читання, побудити до думання та дати є — добру книжку.

Вибрати книжку є велика річ і хто дає яку книжку дитині до читання, мусить знати, що націплює деревину. Книжка мусить відповісти вікові дитини та є розв'язком; не повинна бути „тяжкою“, щоби відразу не відбравла охоту до читання, завдяки не зрозумілості її, але мусить бути зрозумілою та дуже інтересною. Книжки, які не любить не повинен читати.

Коли хто хоче мати книжки, то повинен старатись з добри, бо збирка добрих книжок, яккаже Карлайл, є університетом, а коли ми можемо набути такий університет майже задармо, то чому з него не набрати науки? Чому бідний не може з него користати як і богач? Чому не всі?

Я думаю що немаєнич лутшого нині як похвалити ся і сказати: — „Я можу говорити з батьками філіозоїї: Платоном, Арістотелем, я говорив з Дарвіном або іншими славними людьми з якими колись тільки королі могли розмовляти.“

Добра книжка поведе нас століття назад і тілько через читане, добре книжки, ми можемо перенестись в давні часи уявити собі жите старинних людей одним словом, книжка не тілько має нас поучити, але має дати нам доброту, ціль і напрям в життю.

Такими книжками є власне: поезії, біографії великих людей, описи подорожей, повісті, які характеризують типи героїв, географії, історії та досліди природи.

Учитель, ще раз скажу, доти, доки не розсліжу сі питання: Чи предки такого чоловіка були тверезо та гігієнічно виховані? Чи вели вони нормальне життя?

Як сей чоловік народився? Чи дали ему ролічні чисті житі та чи виховували его хоч трохи розумно? А дальше: Хто були его учителі?

Нераз молодий чоловік

стане на бездорожу і не зможе чого вчіпитись, він думає, що на сьогодні немає для него місця і що він до нічого не здібний, а він не зможе, що земля вода і вітер для всіх є вільний, тільки щоби він умів собі виробити ціль та потрапити боротись з перепонами.

Нехай такий чоловік віречитає собі біографію. Вашингтона, Лінкольна Наполеона, то він тоді скаже собі: я мушу се але зробити. Згину в боротьбі, або вийду щасливим.

Читане бодай двайцять мінút денно далоб чоловікові досити знання; тільки щоб він памятає, що єще не запізно. Коли будемо уміти рахувати ся з часом, то нічо не запізно, тільки складати хвили, а тоді справді не будемо нарікати на себе, бо будемо памятає себе самих та своїх обставин.

I. Басараб.

Вісти з Старого Краю.

Утеча бандитів.

З львівських арештів втек небезпечний бандит Ганіч, який разом з Білоньом доконав у Львові і околиці багато грабежів. Перед роком, під час арештівания сих обох розбішак, згинув з їх руками комісар поліції Курант. Після того засуджено Білава на кару смерті. Ганіч на 10 літ вязниці.

Ганіч ще тоді дав слово, що він мусить утічі, і слова дотримав. Замітаючи з другими арештантами вязничне подвірець скористав з хвиливої неуважи дозорця і перескочив через мур на вулицю, де скинув з себе арештанску шапку і кафтан і утік. Сей час заряджено погоню, однак безуспішно. По звинім злочинці і слід пропав.

Труп в коши.

Під час виладовування з вагонів пакунків в містоціку Дініськ в Росії, робітники зачули сильний смірд, що добувався з одного коша, який був висланний з міста Вільна до Дініська. Прикладано поліцію і єї присутності отворено кіш, якім находила ся вже мертвата, нага жінка з глубокими ранами в голові. На разі не найдено цічого, що вказувало на слід злочину, та хто є ся замордовано жінка.

„Бойовничий“ живін.

Михайло Кльоцько, живін 89 полку ціхоти в Ярославі, пробив багнетом безпідлогу причини служницю Дороту Фронцівну. Коли його поліція хотіла арештувати, він покалічив тяжко трох поліцянтів. По відставленню до військових арештів, заковано його в кайдани і відставлено до арештів в Перешибли.

Вовки на Поділлю.

На російськім Поділлю, в місцевості Хобне, в губ. київській, влізли до овечої кошари одного заможного господаря два вовки і в протягу ночі задушили 30 овець, а сорок тяжко покалічили.

Місцеві люди збиралося ся перенімати дооколічні землі, щоби позабути ся небезпечних нічних гостей.

Всячина.

Виганяла чорті.

В місточку Трентон в Сп. Державах, Польща, Марія Зельська терпіла від якогось часу на нервовий розстрій. За порадок сусідів удала ся вона до ворожки, нігерки Р. Вашингтон, якій заплатила 25 доларів, щоби ся євілічилася. Ворожка сказала легковірній Польщі що в ній залюбився один молодий муштін і наврочив єї, через що в єї серці осіли чорти, які не дають їй супокою, однак вона, себто ворожка, постарає ся чортів поганяти. Говорячи, дала згадана ворожка Зельській 9 цвяхів і 9 ігол і казала їх вложить до води, а по 9 діях буде увільнена від нечистої сили. Зельська послухала „ворожки“ і зробила все так, як наказала її хитра муришка; однак девятої дня місто віздоровіти, дістало нападу божевіля і єї забрано до лікарні, а проворну „ворожку“ поліція арештувала і відставила до арешту.

— Як треба спати? Французький лікар др. Фердинанд Мараде видав недавно брошуру, посвячену штуці спання.. Після него треба передовсім самому спати і класи ся на самій середині постелі, щоби всі мязи могли добре випочати, треба також підкладати одно рамя під голову. Вправді таке положене унагляднє риси лиця, однак корчить шию, мучить мязи рамен і грудей і є причиною короткого, перериваного віддаху. Спати горілиць не вигідно, а на думку деяких лікарів, навіть дуже не безпечно, бо наводить почати недуги хребетного стовпа. Однак се є після д-ра Мараде не оправдане. Спане горілиць є причиною будження з почуттям ляки, тягару на грудях і галюцинації. Спане на лівий бік є ще гірше; оно викликує стиск в околиці серця, короткий віддах і задержує діяльність травлення а навіть діяльність серця. Також не треба спати на череві, як се було в моді у Франції за другого імператора. Тоді уважали, що сей рід спання є дуже зловорів, головно для осіб, які терплять на серці дихавицю. Однак се були після д-ра Мараде хибні погляди, бо спане на череві є безуслівно шкідливе. Лише ся отже одна позиція до спання, а іменем спати на правій бік. Таке спане не викликує ніяких похібок в діяності органів людського тіла.

Теперішні жебраки.

На розі улиць 63-ї і третій евансію Нью Йорку, сидів обдергти жебрак і проявив олівій. На грудях мав білу таблицю з написом:

„Помилуйте мене сліпого!“! На колінах тримав бляшану пушку, до котрої добросердні люди кидали центи. — В товні переходячих людей найшов ся один лайдачива, який сягнув рукою до пушки, витягнув з неї квадра і почав утікати. — Тоді стало ся чудо! Сліпий скинув з чола зелений дашок і пустив ся в погоню за злодієм і вже мав його зловити, та в тій хвили злодій кинув украде.ний квадра на хідник. Сліпий перестав гонити утікаючого, а скоро зігнув ся за упущеним квадром, а бачучи, що переходячі приглядають ся йому, почав кричати: „Чудо стало ся, чудо! відзискав зір!“ — Однак люди не хотіли увірити в се чудо і вже готовили ся випрати добре пікіру шахраси, щоби йому відхотіло ся другий раз спіннути, та бувши „сліпець“ побачивши, що біда, дранувши що сили, утікаючи від заслуженої кари.

— Борець повернув нарад до своєї роботи при вінді. Грек, Петрос Вазіліос, що працював кілька днів при особовій вінді (елеваторі) в готелі Волькот в Нью Йорку, минувшого року, в листопаді вагло зник з готелю і і поїхав боротися за свою вітчину. — Тепер Вазіліос, сповівши свій патріотичний обов'язок, повернув назад до Нью Йорку і сейчас зголосився у менажера готелю Волькот. Менажер готелю не пізвав його, бо під носом Грека виріс величезний вус.

— „Я є Петрос Вазіліос, ваш давній елеватор бой!“ і шукаю роботи. Я повернув тепер з війни“. Менажер приглянувся лінії Грекові і сказав: „Обголи вусі забирай ся до роботи“.

Вазіліос, рад не рад, поズув ся окраси свого лиця — і тепер, як і давніше, возить гостій з гори на долину, то з долини знов на гору в готелі Волькот.

Він оповідає, що з вибухом балканської війни, вийшло на поміч своїй вітчині 57.000 Греків, що мешкали в Америці.

Ізда воздухом через Океан можлива.

В сих дніх покінчено в

доках німецького воєнного порту в Фрідріхсгафен будові найбільшого воздушного бальона, якого призначением було відвідувати на разі довші дослідні подорожі над океаном. Конструкція сего воздушного корабля є спрощена величава. Довгий на 523 стіп, о перекрою 54 стіп, бальон сей має чотири моторові машини о силі 850 коней. Повність бальона виносить 27 тисяч кубічних метрів, залога складати ся буде з 19 людей. Після запливу інженерів-фахівців, буде міг сей бальон переліти просторами над океаном між Європою та Америкою без найменшого ризику.

Тацас Бульба 30 ц.
Пів копи казок 20 ц.
Збірник байок 25 ц.
З житії первісного чоловіка 25 ц.
Маруся 25 ц.
1001 віч з томи \$2.00
Права Канади 35 ц.
Нетри \$1.00
В неділю рано зіле коняча 90 ц.
Кобзар Т. Шевченка 60 ц.
з образками \$1.00
Полонений на Кавказі 15 ц.
Історія боротьби віри з наукою 50 ц.
Князь і жебрак 50 ц.
Кровавий піліх 40 ц.
Козацька німета 40 ц.
Найкрасіші пісні 15 ц.
Збірник народних пісень і коломийок 25 ц.
Домашня кухня; наука як варити і печи 75 ц.
Історія України, з красними образками в оправі \$2.75
Профільник, практичний підручник до науки англійської мови без помочі учителя \$1.50
в оправі \$2.00
Що сталося з австрійським престолонаслідником Рудольфом 60 ц.
Вийшов з друку Великий Ілюстратор Загальний Каталог книжок і музичних інструментів, грамофонів і рекордів 170 сторін — видаємо даром.

Ruska Knyharnia
850 Main Str. Winnipeg.
Winnipeg, Man.
Phone: MIN 2681
Продаж підфікти до всіх частин світу по дуже низьких цінах.
Вимірюємо гропи по найдешевших цінах (2 центи від доля).
Пересилаємо гропи телеграфічно.
Пересилка мала чи велика — коштує лише \$1.50.

Не вірте, доки не переконаєтесь!

Прийдіть або напишіть до найстаршої нотаріальні фірми.

KIMMEL & KOTSCHEK,
а тоді переконаєтесь, що совісно і скоро Ваші справи будуть полагоджені.

Ми занимаемося продажу шіфкарт так до як і з Европи на усій лінії, посилаємо гропи до старого краю, виготовляємо так тутешні як і старокраєві документи, а то: контракти купна і продажі, повномочія, цесії, перенаправлюємо процеси в старім краю і т. д., асекуруємо від огню і на житі, пожичуємо гропі та також продаємо і купуємо лоти, до мі фарми.

Інформації дамо безплатно за залученем 2 ц. марки на відповідь.

KIMMEL & KOTSCHEK
215 Logan Ave. Phone G